

Stjórnarráð Íslands
Umhverfis-, orku- og
loftslagsráðuneytið

urn@urn.is
545 8600

Skuggasundi 1,
101 Reykjavík

stjornarradid.is

Súlur Björgunarsveit Akureyri
Pósthólf 443
602 Akureyri

Reykjavík 27. júlí 2022
Tilv.: UMH22070056/8.14

Við er til erindis Steingríms Hannessonar, f.h. Súlna, björgunarsveitarinnar á Akureyri, sem barst ráðuneytinu með tölvupósti 18. júlí sl. þar sem sótt er um undanþágu frá starfsleyfi fyrir skoteldasýningu á göngustíg austan Drottningabrautar á Akureyri þann 31. júlí nk. Óskað er eftir tímabundinni undanþágu frá kröfu um stafsleyfi, skv. lögum nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir, þar sem kröfu um kynningarferli skv. 3. mgr. 7. gr. sömu laga hefur ekki verið fullnægt. Meðfylgjandi erindinu var mynd sem sýnir staðsetningu fyrirhugaðrar sýningar. Þann 19. júlí barst tölvupóstur með viðbótum við erindið þar sem fram kemur að komin sé „hefð fyrir því að slíta hátíðarhöldum um verslunarmannahelgina með flugeldasýningu. Þessi hefð hefur verið við líði í mörg undanfarin ár og er órjúfanlegur þáttur í þessum hátíðarhöldum.“ Með tölvupósti til Steingríms Hannessonar þann 19. júlí sl. óskaði ráðuneytið eftir upplýsingum um hvaða ríku ástæður mæltu með veitingu undanþágu. Umbeðnar upplýsingar bárust ekki.

Í 1. mgr. 6. gr. laga nr. 7/1998, um hollustuhætti og mengunarvarnir, er kveðið á um að allur atvinnurekstur, sbr. viðauka I, II og IV, skuli hafa gilt starfsleyfi, sbr. þó 8. gr. Ráðherra er heimilt samkvæmt 1. mgr. 6. gr. laga nr. 7/1998, ef ríkar ástæður mæla með og að fenginni umsögn Umhverfisstofnunar og eftir atvikum heilbrigðisnefndar, að veita tímabundna undanþágu frá starfsleyfi, enda sé komin fram fullnægjandi starfsleyfisumsókn til útgefanda starfsleyfis, sbr. 1. másl. 4. mgr. 5. gr. reglugerðar nr. 550/2018 um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnaeftirlit. Flugeldasýning er starfsemi sem fellur undir 23. tölul. viðauka IV laga nr. 7/1998 með síðari breytingum.

Ráðuneytið óskaði umsagnar Heilbrigðisnefndar Norðurlands eystra og Umhverfisstofnunar með tölvupósti 19. júlí sl.

Í umsögn Heilbrigðisnefndar Norðurlands eystra, sem barst ráðuneytinu með tölvupósti þann 25. júlí sl., kemur fram að nefndin veiti jákvæða umsögn, umrædd skoteldasýning í lok verslunarmannahátíðar á Akureyri sé gömul hefð með samfélagslega þýðingu og hafi menningarlegt gildi og ekki rétt að láta Akureyringa og gesti bæjarins gjalda fyrir þau mistök að umsókn um starfsleyfi hafi ekki verið skilað í tíma. Björgunarsveitin Súlur hafi mikla reynslu af skoteldasýningum og hafi sýnt ábyrgð og vandvirkni í sínum störfum. Umsókn um starfsleyfi og starfsleyfisskilyrði hafa verið kynnt á vef heilbrigðiseftirlitsins.

Í umsögn Umhverfisstofnunar, sem barst ráðuneytinu með bréfi, dags. 27. júlí 2022, kemur fram að samkvæmt upplýsingum frá heimasíðu Heilbrigðiseftirlits Norðurlands eystra hafi umsókn um starfsleyfi borist þann 18. júlí sl. Sama dag, eða þann 18. júlí, hafi starfsleyfið verið auglýst en ekki komi fram hver frestur til að skila athugasemdum og ábendingum sé. Þar sem auglýsingartími skuli vera fjórar vikur, sbr. 3. mgr. 7. gr. laga nr. 7/1998, megi ætla að frestur sé til og með 15. ágúst nk. Í beiðni umsækjenda komi fram að ástæða umsóknar um tímabundna undanþágu sé sú að hefð sé komin fyrir því að slíta hátíðarhöldum um verslunarmannahelgina með flugeldasýningu. Þessi hefð hafi verið við lýði í mörg ár og sé órjúfanlegur þáttur af hátíðarhöldum. Umhverfisstofnun vilji benda á að skilyrði fyrir undanþágu er að rík ástæða mælir með því að hún sé veitt. Stofnunin telji að ekki sé komin fram nægilega skýr nauðsyn fyrir veitingu undanþágu frá starfsleyfi. Rekstraraðili hefði mátti sjá fram að útgáfa starfsleyfisins geti tekið tíma. Stofnunin sjái ekki að rík ástæða eða brýn þörf sé til staðar. Stofnunin telji því æskilegra að starfsleyfisútgáfan fylgi lögmætu ferli og starfsleyfi verði gefið út. Stofnunin leggi til, verði undanþága veitt, að hún verði bundin tilteknum skilyrðum.

Samkvæmt 1. mgr. 6. gr. og 23. tölul. viðauka IV laga nr. 7/1998 með síðari breytingum nr. 66/2017 er flugeldasýning starfsleyfisskyld starfsemi. Samkvæmt ákvæði 1. mgr. 6. gr. laga nr. 7/1998 er ráðherra heimilt að veita tímabundna undanþágu frá starfsleyfi ef ríkar ástæður mæla með að veita tímabundna undanþágu frá starfsleyfi, enda sé komin fram fullnægjandi starfsleyfisumsókn til útgefanda starfsleyfis, sbr. 1. másl. 4. mgr. 5. gr. reglugerðar nr. 550/2018 um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnaeftirlit.

Heilbrigðisnefnd Norðurlands eystra gerir ekki athugasemd við að umbeðin undanþága verði veitt. Umhverfisstofnun telur hins vegar að ekki hafi komið fram nægilega skýr nauðsyn fyrir veitingu undanþágu frá starfsleyfi. Umsækjandi hafi mátt sjá fram á að útgáfa starfsleyfisins gæti tekið tíma og Umhverfisstofnun sjái ekki að rík ástæða eða brýn þörf sé til staðar. Æskilegt sé að starfsleyfisútgáfan fylgi lögmætu ferli áður en starfsleyfi verði gefið út þ.e. að uppfylltur sé fjögurra vikna auglýsingatími.

Samkvæmt fyrirliggjandi gögnum þá er umsókn um starfsleyfi auglýst á heimasíðu Heilbrigðisnefndar Norðurlands eystra 18 júlí sl. sem er 13 dögum fyrir áætlaða flugeldasýningu sem til stendur að halda 31. júlí nk.. Því er ljóst að starfsleyfið verður einungis auglýst í tæpan helming þess tíma sem lögbundið er að auglýsa. Forsvarsmönnum Súlna, björgunarsveitarinnar á Akureyri, á að vera fullkunnugt um þær reglur sem gilda um útgáfu starfsleyfis þar sem sambærilegt mál kom upp varðandi tvær sýningar á vegum sveitarinnar um síðastliðin áramót. Ráðuneytið bendir hins vegar á að 15. nóvember nk. mun taka gildi reglugerð nr. 830/2022 um skráningarskyldan atvinnurekstur. Með reglugerðinni er rekstraraðilum skylt að skrá starfsemi sína áður en hún hefst og kemur sú skráning í stað veitingu starfsleyfis. Um er að ræða 47 atvinnugreinar þar sem um er að ræða starfsemi sem lítil áhætta er talin vera af hvað varðar hollustuhætti og mengun, sé settum reglum fylgt. Undir framangreinda atvinnustarfsemi falla flugeldasýningar og eftir 15. nóvember munu því flugeldasýningar falla undir skráningarskylda starfsemi í stað starfsleyfisskyldu og mun þannig fjögurra vikna auglýsingaskylda starfsleyfistillagna falla niður.

Ráðuneytið getur tekið undir með Umhverfisstofnun að hvorki virðist vera til staðar rík ástæða né brýn þörf á að veita undanþágu frá starfsleyfi vegna flugeldasýningarinnar og að umsækjandi hefði mátt sjá fram á að útgáfa starfsleyfisins gæti tekið tíma. Hins vegar virðist samkvæmt umsögn heilbrigðisnefndar umrædd flugeldasýning vera mikilvægur samfélagslegur viðburður. Ráðuneytið telur ljóst að auglýsingatími umsóknarinnar muni ná tæplega 50% þess tíma sem lögbundinn er auk þess að eftir 15. nóvember nk. munu flugeldasýningar falla undir skráningarskylda starfsemi í stað starfsleyfisskyldrar starfsemi þar sem fjögurra vikna auglýsingaskylda mun ekki gilda. Í ljósi þessa, framangreindra umsagna Umhverfisstofnunar og Heilbrigðisnefndar Norðurlands eystra og í samræmi við 1. mgr. 6. laga nr. 7/1998, um hollustuhætti og mengunarvarnir, veitir ráðuneytið hér með Súlum, björgunarsveitinni á Akureyri, kt. 640999-2689, undanþágu frá starfsleyfi fyrir allt að tíu

mínútna flugeldasýningu á göngustíg austan Drottningabrautar þann 31. júlí nk. á tímabilinu milli kl. 23:30 og 23:55. Njáll Ómar Pálsson, kt. 161078-4849 er ábyrgðarmaður og skotstjóri sýningarinnar.

Undanþágan er bundin eftirfarandi skilyrðum:

1. Að fyrir liggi leyfi lögreglustjóra sem og ábyrgðartrygging váttryggingafélags og jákvæð umsögn heilbrigðisnefndar.
2. Að skotsvæðið sé hvorki friðlýst né á vatnsverndarsvæði og að það hafi verið notað áður sem skotsvæði fyrir flugeldasýningar.
3. Að fram sé komin fullnægjandi umsókn um starfsleyfi til viðkomandi heilbrigðisnefndar.
4. Njáll Ómar Pálsson, kt. 161078-4849, ábyrgðarmaður flugeldasýningarinnar, ber ábyrgð á því að starfsemin sé í samræmi við gildandi löggjöf og að upplýsingar sem hann veitir um starfsemina séu réttar.
5. Eigi færri en tveir menn skulu sjá um framkvæmd sýningarinnar.
6. Áður en undirbúningur flugeldasýningar hefst skal afmarka öryggissvæði með áberandi hætti, t.d. renningum, í a.m.k. 18 metra fjarlægð.
7. Á meðan skotið er skal afmarka öryggissvæðið frá áhorfendum með eftirfarandi hætti:
 - a. 30 metrar fyrir „skotkökur og gos“.
 - b. 100 metrar fyrir „bombur“ 150 mm (6 tommur) eða minni að þvermáli.
 - c. A.m.k. 130 metrar fyrir stærri skotelda en um getur í lið b.
8. Skothólkar skulu vera úr pappa, plasti, trefjaplasi, eða öðrum sambærilegum efnum og þannig gerðir að ekki stafi hætta af hlutum þeirra ef þeir springa. Endurhleðsla í skothólka og notkun járnhólka er bönnuð.
9. Skothólka skal skorða varlega.
10. Á skotstað skal vera fullnægjandi slökkvibúnaður, minnst tvö slökkvitæki fyrir A-elda, til dæmis 9 lítra vatnsslökkvitæki með slökkvimátt 13A samkvæmt staðlinum ÍST EN3.
11. Allir sem starfa á skotsvæði skulu vera búnir hjálmi með andlitshlíf og fatnaði úr tregtendranlegum efnum.
12. Reykingar eru bannaðar á skotstað.
13. Sýninguna má ekki hefja fyrr en skotstjóri hefur yfirfarið öryggisþætti og gefið leyfi fyrir skotum.
14. Ábyrgðarmaður skal tryggja að farið verði í einu og öllu eftir fyrirmælum lögreglunnar á Norðurlandi eystra, Umhverfisstofnunar og Heilbrigðiseftirlits Norðurlands eystra.
15. Hefja má flugeldasýningu ef veður og aðstæður leyfa þann dag og tíma sem tiltekið er í leyfi lögreglustjóra og umsögn heilbrigðisnefndar. Sé veðráttu eða vindátt óhagstæð skal fara að tilmælum lögreglu.
16. Fylgja skal samræmdum starfsleyfis-skilyrðum vegna mengunarvarna, auglýstu tímabundnu starfsleyfi fyrir flugeldasýninguna og öðrum skilyrðum sem heilbrigðisnefnd setur fyrir slíka starfsemi. Starfsemin skal lúta ákvæðum laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir, reglugerð nr. 550/2018 um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnaeftirlit, laga nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs, laga nr. 40/2015 um meðferð elds og varnir gegn gróðureldum og reglugerðum settum samkvæmt þeim og reglugerð nr. 414/2017 um skotelda.
17. Vöktun á flugeldasýningu skal vera samfelld. Að sýningunni lokinni skal gengið úr skugga um að engir ósprungnir skoteldar séu eftir á svæðinu. Ósprungnum skoteldum skal eytt, sbr. 36. gr. reglugerðar nr. 414/2017 um skotelda. Leyfishafa ber jafnframt að sjá um hreinsun þess svæðis þar sem flugeldasýning hefur farið fram. Skoteldaúrgangi ber að skila á viðurkennda móttökustöð fyrir spilliefni.
18. Viðhafa skal sérstaka varkárni og nærgætni í nánd við svæði með ríkt fuglalíf og forðast óþarfa truflun, samkvæmt náttúruminjaskrá, lögum nr. 60/2013 um náttúruvernd og lögum nr. 64/1994 um vernd, friðun og veiðar á villtum fuglum og villtum spendýrum.

Framangreind skilyrði taka mið af bestu aðstæðum. Bent er á að lögreglan getur gert frekari staðbundnar kröfur ef aðstæður krefja.

Framangreint tilkynnist hér með.

Fyrir hönd ráðherra

Kjartan Ingvarsson

Sigurbjörg Sæmundsdóttir

Afrit:
Umhverfisstofnun
Heilbrigðisnefnd_Norðurland_eystra
Lögreglan á Norðurlandi eystra